

ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΜΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

Όταν το κράτος ορίσει ανώτατη τιμή P_A τότε για τον αλγεβρικό υπολογισμό του πιθανού "καπέλου" ακολουθούμε τα παρακάτω βήματα:

- Βρίσκουμε ποια ποσότητα είναι έτοιμοι να προσφέρουν οι παραγωγοί στην ανώτατη τιμή αντικαθιστώντας την P_A στην Q_S .
- Αντικαθιστούμε στη συνάρτηση ζήτησης την ποσότητα που προέκυψε από την Q_S και βρίσκουμε την τιμή διάθεσης του αγαθού π.χ. P_2
- Το "καπέλο" είναι η διαφορά της τιμής που θα προκύψει και της P_A δηλαδή η διαφορά $P_2 - P_A$.

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

Ο ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ

ΟΜΑΔΑ Α

Στις ακόλουθες προτάσεις από Α.1. έως και Α.3, να σημειώσετε την ένδειξη «Σωστό», αν η πρόταση είναι σωστή ή «Λάθος», αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

A.1. Οι φυσικοί χυμοί και τα αναψυκτικά θεωρούνται κανονικά αγαθά. Αν μειωθεί η τιμή των φυσικών χυμών τότε στην αγορά των αναψυκτικών και εφόσον οι συνθήκες προσφοράς τους παραμείνουν αμετάβλητες, θα σημειωθεί μείωση της τιμής τους.

A.2. Σε οποιαδήποτε τιμή που είναι μικρότερη της τιμής ισορροπίας δημιουργείται έλλειμμα προσφοράς.

A.3. Η επιβολή του μέτρου των ανώτατων τιμών πρέπει να είναι βραχυχρόνια για να περιορίζονται οι πιθανότητες παράνομων συναλλαγών.

Στις ακόλουθες προτάσεις από Α.4. έως και Α.7, να επιλέξετε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A.4. Ο Υπουργός εμπορίου μιας χώρας, ανακοίνωσε ότι επιβάλλει τη διανομή της βενζίνης με κουπόνια. Αυτό σημαίνει ότι:

- Το κράτος καθόρισε ανώτατη τιμή πώλησης χαμηλότερη από την τιμή ισορροπίας.
- Το κράτος καθόρισε κατώτατη τιμή.
- Η τιμή που επικρατούσε στην αγορά πριν την επιβολή του μέτρου, ήταν ιδιαίτερος χαμηλή για τα συμφέροντα των παραγωγών.
- Κανένα από τα παραπάνω

A.5. Η βασική επιδίωξη των καταναλωτών είναι:

- Η αύξηση των εισοδημάτων τους.
- Η κατανάλωση αγαθών και υπηρεσιών.
- Η επίτευξη της μέγιστης χρησιμότητας που μπορούν να λάβουν από κάθε αγαθό.
- Η επίτευξη του μέγιστου κέρδους.

A.6. Όταν η ζητούμενη ποσότητα ενός αγαθού είναι μεγαλύτερη από την προσφερόμενη ποσότητα, στην αγορά υπάρχει:

- Έλλειμμα ζήτησης.
- Έλλειμμα προσφοράς.
- Έλλειμμα τιμής.
- Έλλειμμα κατανάλωσης.

A.7. Σε μία οικονομία η συνάρτηση ζήτησης του καλαμποκιού είναι $Q_D = 600 - 5P$ και η αντίστοιχη της προσφοράς $Q_S = 150 + 10P$. Αν επιβληθεί ανώτατη τιμή $P_A = 20$ ευρώ, το ύψος του πιθανού καπέλου είναι:

- 30 ευρώ
- 20 ευρώ
- 10 ευρώ
- Κανένα από τα παραπάνω

ΟΜΑΔΑ Β

B.1. Έστω ότι η αγορά του κλάδου για ένα προϊόν χαρακτηρίζεται από τις παρακάτω εξισώσεις ζήτησης και προσφοράς: $Q_D = \frac{6.400}{P}$ και $Q_S = 400 + 10P$. Να υπολογίσετε την τιμή και την ποσότητα ισορροπίας.

B.2. "Ο επικεφαλής του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας, Λή Τζόνγκ Γούκ, καθησυχάζει τους καταναλωτές ότι δεν υπάρχει φόβος να προσβληθεί κανείς από την γρίπη των πτηνών καταλώνοντας κρέας πουλερικών, εφόσον έχει μαγειρευτεί καλά. Σε ανακοίνωσή του στις 27 Φεβρουαρίου 2006, ο δρ. Λή επεσήμανε ότι κανένα από τα 173 επιβεβαιωμένα από το 2003 κρούσματα της νόσου δεν ασθένησαν από την κατανάλωση αυγών ή πουλερικών και πρόσθεσε ότι τα πουλερικά αποτελούν σημαντική πηγή πρωτεΐνης για τους ανθρώπους, τόνισε δε ότι όταν έχουν μαγειρευτεί καλά, ο ιός της νόσου πεθαίνει. Στη χώρα μας με μία μόνο ύποπτη γαλοπούλα στις Οινούσσες την 18η Οκτωβρίου πρόλαβε να επηρεαστεί η καταναλωτική συμπεριφορά και οι καταναλωτικές συνήθειες των Ελλήνων, αφού μετά την εκδήλωση του ύποπτου αυτού κρούσματος, πολλοί είναι εκείνοι που έχουν βγάλει από τη διατροφή τους τη συγκεκριμένη ομάδα τροφίμων. Οι πρώτες εκτιμήσεις κάνουν λόγο για μεταβολή της συνολικής ζήτησης κατά 50 με 60%. Οι πτηνοτροφικές επιχειρήσεις περνούν πο-

κυκλοφορεί...

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ

λύ δύσκολες ώρες. Οι ζημιές ανέρχονται σε εκατομμύρια ευρώ, αφού στις χωματερές θα οδηγηθούν 20-25 εκατομμύρια κοτόπουλα, δηλαδή 30-37 χιλιάδες τόνοι κρέατος. Το αποτέλεσμα; 3.000 παραγωγοί που δραστηριοποιούνται στην πτηνοτροφία και συνολικά 20.000 απασχολούμενοι γνώρισαν μέσα σε λίγες μόνο ημέρες μία οικονομική καταστροφή, η οποία θα επηρεάσει την παραγωγή όλης της χρονιάς κατά 30% σύμφωνα με τους ειδικούς αναλυτές".

Με βάση το παραπάνω απόσπασμα να εξηγήσετε την επίδραση στην τιμή και την ποσότητα ισορροπίας που διαμορφώθηκε στην Ελληνική αγορά πουλερικών, την εν λόγω χρονική περίοδο.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.1. Σωστό **A.2.** Σωστό **A.3.** Σωστό **A.4.** (α) **A.5.** (γ) **A.6.** (β) **A.7.** (α)

B.1. Για την ποσότητα ισορροπίας ισχύει $Q_i = Q_S = Q_D \Leftrightarrow 6.400/P = 400 + 10P$
 $\Leftrightarrow 6.400/P = 400 - 10P = 0 \Leftrightarrow -10P^2 - 400P + 6.400 = 0 \Leftrightarrow 10P^2 + 400P - 6.400 = 0$

$$\Leftrightarrow P^2 + 40P - 640 = 0$$

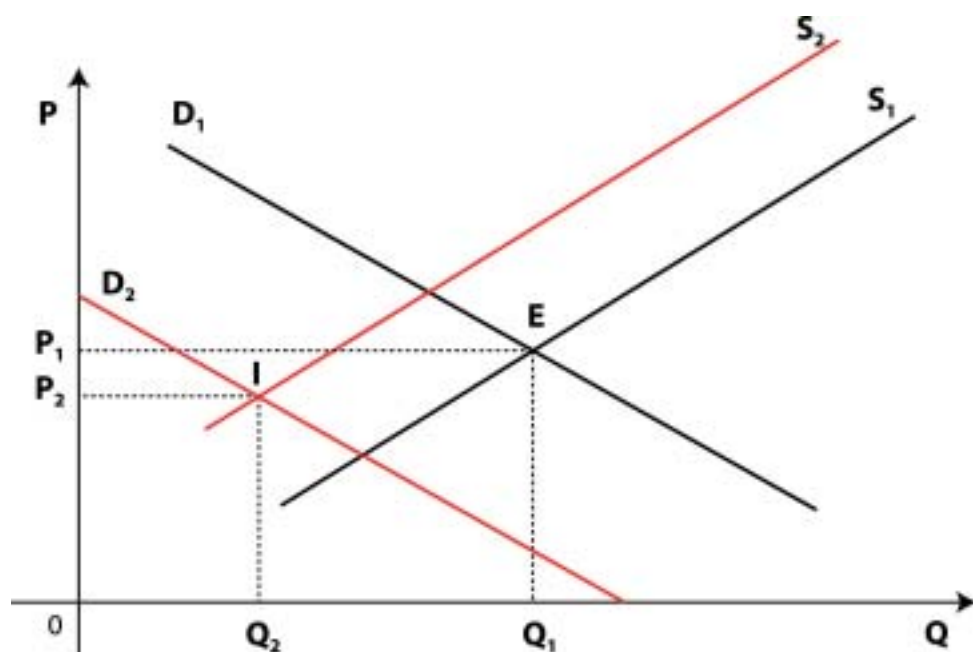
$$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = 40^2 - 4(-640) = 1.600 + 2.560 = 4.160$$

$$P_1 = \frac{-\beta + \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{-40 + 64,5}{2} = 12,25 \text{ (δεκτή)}$$

$$P_2 = \frac{-\beta - \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{-40 - 64,5}{2} = -52,25 \text{ (απορρίπτεται.)}$$

$$Q_i = Q_S = 400 + 10P \quad Q_i = 400 + 10 \cdot 12,25 \quad Q_i = 522,5$$

B.2. Έστω D_1, S_1 οι αρχικές καμπύλες ζήτησης και προσφοράς πουλερικών και E το σημείο ισορροπίας με τιμή P_1 και ποσότητα Q_1 . Μετά την εμφάνιση του ύποπτου κρούσματος, ο πανικός που δημιουργήθηκε στους Έλληνες καταναλωτές προκάλεσε μεγάλη μείωση της ζήτησης (50-60% με βάση τις εκτιμήσεις) και μετατόπιση της αρχικής καμπύλης D_1 προς τα αριστερά στη θέση D_2 . Η καταστροφή μεγάλων ποσοτήτων από την πλευρά των επιχειρήσεων προκάλεσε σημαντική μείωση στην παραγωγή (30% περίπου) επομένως και μείωση της προσφοράς τους (μικρότερη όμως από τη μείωση της ζήτησης) και μετατόπιση της αρχικής καμπύλης S_1 προς τα αριστερά στη θέση S_2 . Στο νέο σημείο ισορροπίας I που δημιουργήθηκε παρατηρήθηκε μείωση της τιμής αλλά κυρίως μεγάλη μείωση της ποσότητας ισορροπίας στην αγορά πουλερικών.

**ΤΖΟΝ ΚΕΝΕΘ
ΓΚΑΛΜΠΡΕΪΘ
(1908-2006)**

Από τους κορυφαίους Αμερικανούς οικονομολόγους του αιώνα που πέρασε. Γεννημένος στο Οντάριο του Καναδά σπούδασε εκεί Αγροτική Οικονομία και κατόπιν έκανε μεταπτυχιακά στην Καλιφόρνια και στο Κέμπριτζ. Από το 1949 έως το 1975 διατήρησε έδρα στο διάσημο Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ. Τα μαθήματα, τα σεμινάρια, οι διαλέξεις και τα βιβλία του ήταν πάντα «γροθιές» στο οικονομικό μοντέλο των Ηνωμένων Πολιτειών. Η ανατομία που έκανε στους κοινωνικούς λόγους που προκάλεσαν το «κράχ» του 1929 «σιγματίσαν» τον Γκαλμπρέιθ ως οπαδό του Κέινς αλλά και ως «αριστερό». Πολιτικά είχε ταχθεί στη φιλελεύθερη πτέρυγα του Δημοκρατικού Κόμματος και ήταν φίλος και συνεργάτης του Τζον Κένεντι. Διετέλεσε μάλιστα πρεσβευτής των ΗΠΑ στην Ινδία από το 1961 έως το 1963. Οι απόψεις του, όμως, για κοινωνικό κράτος και έλεγχο της καπιταλιστικής αγοράς χαρακτηρίστηκαν υπέρ το δέον ανατρεπτικές και αριστερές και από τους Δημοκρατικούς, με συνέπεια ο Γκαλμπρέιθ να βρεθεί πολιτικά άστεγος... Το βιβλία του, πάντως, «Ο αμερικανικός καπιταλισμός», «Η κοινωνία της αφθονίας», «Το νέο βιομηχανικό κράτος» και μεταγενέστερα «Η καλή κοινωνία», γίνονται ακόμα ανάρπαστα και προκαλούν τόσο στην αμερικανική όσο και στην ευρωπαϊκή πανεπιστημιακή κοινότητα αλλά και ευρύτερη κοινή γνώμη έντονες συζητήσεις. Μέχρι πρόσφατα ο Γκαλμπρέιθ αρθρογραφούσε σε εφημερίδες, περιοδικά αλλά και στο διαδίκτυο με καυστικές κριτικές εναντίον των επιλογών του οικονομικού επιτελείου του Μπους.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ